

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
FAKULTET PROMETNIH ZNANOSTI

PROMETNO FUNKCIONALNA
STUDIJA PLOVNOG KANALA
GRAD PAG – KOŠLJUN

Zagreb, 2007.

SAŽETAK STUDIJE

- Izgradnjom plovnog kanala Grad Pag – Košljun:
  - ostvaruje se pomorsko povezivanje južnog i unutrašnjeg paškog mora odnosno velebitskog kanala
  - bitno se mijenja prometna, gospodarska i turistička aktivnost gravitirajućeg prostora
- Prometno funkcionalna studija plovnog kanala Grad Pag – Košljun utvrđuje relevantne polazne čimbenike i zahtjeve vezane za kanal i kopnene prometnice uz njega

SAŽETAK STUDIJE

- Sučeljavanja kopnenog cestovnog prometa i plovidbe kanalom potrebno je uskladiti sa signalizacijskim sustavima i vremenskim varijacijama tijekom godine, posebice tijekom turističke sezone
- Izgradnjom plovnog kanala Grad Pag – Košljun bitno se unapređuje prometna povezanost i stvara novi ambijent za gospodarske i turističke djelatnosti, uz povećanje vrijednosti i atraktivnosti gravitirajućeg prostora

TEMELJI STUDIJE

- **Izrada prometno funkcionalne studije plovnog kanala Grad Pag - Košljun temelji se na zaključcima gradskog poglavarstva Grada Paga, izrađenoj prostorno planske dokumentacije, studiji i elaboratu o osnovnim geološkim, tehničkim i ekonomskim pokazateljima, te obavljenim pripremnim terenskim istraživanjima**
- **Prema usvojenim izmjenama i dopunama PPUG Paga (iz 2007. godine) izgradnja kanala povezana je s eksploatacijom mineralnih sirovina, pri čemu je u idejnom rješenju izrade kanala s rudarskog aspekta preliminarno definirana i trasa budućeg kanala**

PREDVIĐENA TRASA KANALA

TRI FUNKCIONALNO POVEZANA PODSUSTAVA

1. Prvi podsustav kanala obuhvaća dio od zaljeva Košljun do okretišta koji se ostvaruje novim prokopom
2. Drugi podsustav kanala predstavlja okretnu zonu ("zona posebnog opreza") i prostor suhog veza
3. Treći podsustav kanala obuhvaća paški zaljev ispred postojeće luke Pag

TRI FUNKCIONALNO POVEZANA PODSUSTAVA

PROMETNI PARAMETRI KANALA

1. Dvosmjerna plovidba u svim maritivnim uvjetima
2. Ograničenje brzine do 5 čvorova
3. Plovila gaza do 5 metara
4. Dužine broda do:
  - jahte do 25 metara;
  - putničkog broda do 50 metara
5. U zoni zavoja ograničenje zabrane gradnje velikih objekata radi osiguranja preglednosti (po JZ rubu kanala), na površini cca 500x500 m
6. Povećati dubinu kanala u zaljevu za 1,5 m (ukupno 6,5 m tako da marina bude operabilna za velike brodove)

PROMETNI PARAMETRI KANALA

7. Pokretne mostove izvesti tako da gliseri i druga manja plovila ne ovise o otvaranju mosta
8. Rješenje prometa u skladu s IMO i peljarima uz promjenjivu prometnu signalizaciju
9. Za izvanredne plovidbene uvjete predvidjeti stajnice i procedure
10. Rješavanje mostova u gradu Pagu s pokretnim dvodjelnim (2x25 metara krilni raspon mosta)
11. Nosivost mostova 5-7 tona s dvosmjernim prometnim trakom
12. Izvedba vezova u marini prema sustavu zupčanika
13. Središnja upravna zgrada iznad turističkog objekta (restorana)
14. Nasipanje zapadnog dijela solanskih kazeta uz stvaranje 5 do 6 hektara poslovnih površina

INTEGRACIJA U ŠIRI PROMETNO LOGISTIČKI SUSTAV

- Prometno logistički kontekst vrlo je značajan za cjelovito sagledavanje značaja kanala i procjenu opravdanosti

Cestovna povezanost otoka Paga s gravitacijskim područjem

ZAHTJEVI GLEDE PLOVILA

1. Plovila ispod 3 metra (skuteri, kajaci, i dr.)
2. Čamci (plovila do 5 metara)
3. Brodice (od 5 do 12 metara)
4. Jedrilice (jahta s jarbolom) dužine do 40 metara (od košljunskog zaljeva do okretišta), a od okretišta do Paga jedrilice duljine do 20 metara
5. Ribarski brodovi gaza do 4,5 metara (duž cijelog kanala)
6. Krstaši gaza do 6 metara u akvatoriju marine do okretišta
7. Putnički katamaran kapaciteta do 150 putnika (ne predviđaju se trajekti)
8. Brzobrodske linije – hidrogliseri (dužine do 40, širine do 20 metara)
9. Specijalna plovila i platforme vezane za gradnju kanala
10. Vojni brodovi i plovila policijske ophodnje za brzine veće od 5 čvorova
11. Hidroavioni i helikopteri sa vjedrom ili košarom u izvanrednim situacijama

PROJEKTNI ELEMENTI

- TRASA
- UZDUŽNI PROFIL
- POPREČNI PROFIL
- OBJEKTI

IZBOR ELEMENATA

- NAVIGACIJSKI UVJETI
- TEHNIČKI UVJETI
- EKONOMSKI POKAZATELJI

PROJEKTIRANJE PLOVNIH KANALA

- UVJETI KOJI UTJEČU NA IZBOR TRASE, UZDUŽNOG I POPREČNOG PROFILA
- PROMETNO-EKONOMSKI (GRAVITACIJSKO PODRUČJE, ROBA, PUTNICI, VEZA S DRUGIM VIDOVIMA PROMETA)
- EKSPLOATACIJSKI (DIMENZIJE POPREČNOG PRESJEKA, BRZINA PLOVIDBE)
- GEOLOŠKO GEOMEHANIČKI: NAČIN I CIJENA GRAĐENJA, OBLIK POPREČNOG PRESJEKA

IZBOR POLUMIJERA KRIVINE

- METODE
- DIMENZIJE MJERODAVNOG PLOVILA
- MATEMATIČKE DIMENZIJE KRIVOLINIJSKE TRAJEKTORIJE PLOVILA (SUSTAV DIFERENCIJALNIH JEDNADŽBI)
- ISKUSTVENE PREPORUKE $R_{kmin}=(6-10) L_p/L_s$

UZDUŽNI PROFIL

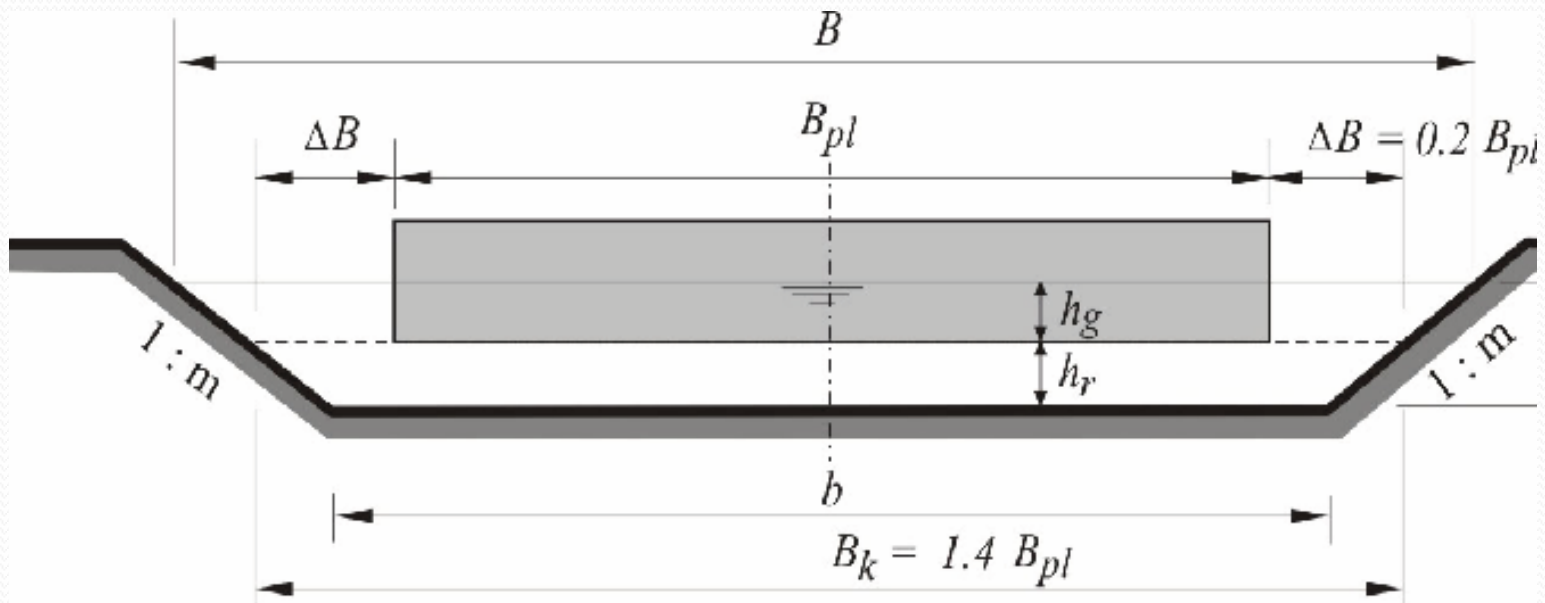
- KOLIČINA ISKOPA
- OBIM BETONSKIH RADOVA
- OBLAGANJE KANALA
- ODREĐUJE SE NA OSNOVU REZULTATA TEHNIČKO – EKONOMSKE ANALIZE

POPREČNI PRESJEK

- PRELIMINARNE DIMENZIJE NA TEMELJU MJERODAVNOG PLOVILA
- KONAČNE DIMENZIJE NA OSNOVU TEHNIČKO EKONOMSKE ANALIZE
- DIMENZIJE OVISE O DIMENZIJAMA MJERODAVNOG PLOVILA
- NAČINA EKSPLOATACIJE (JEDNOSMJERNI /DVOSMJERNI PROMET)
- POLOŽAJA POPREČNOG PRESJEKA (KRIVINA/PRAVAC)
- TIPA OBLOGA

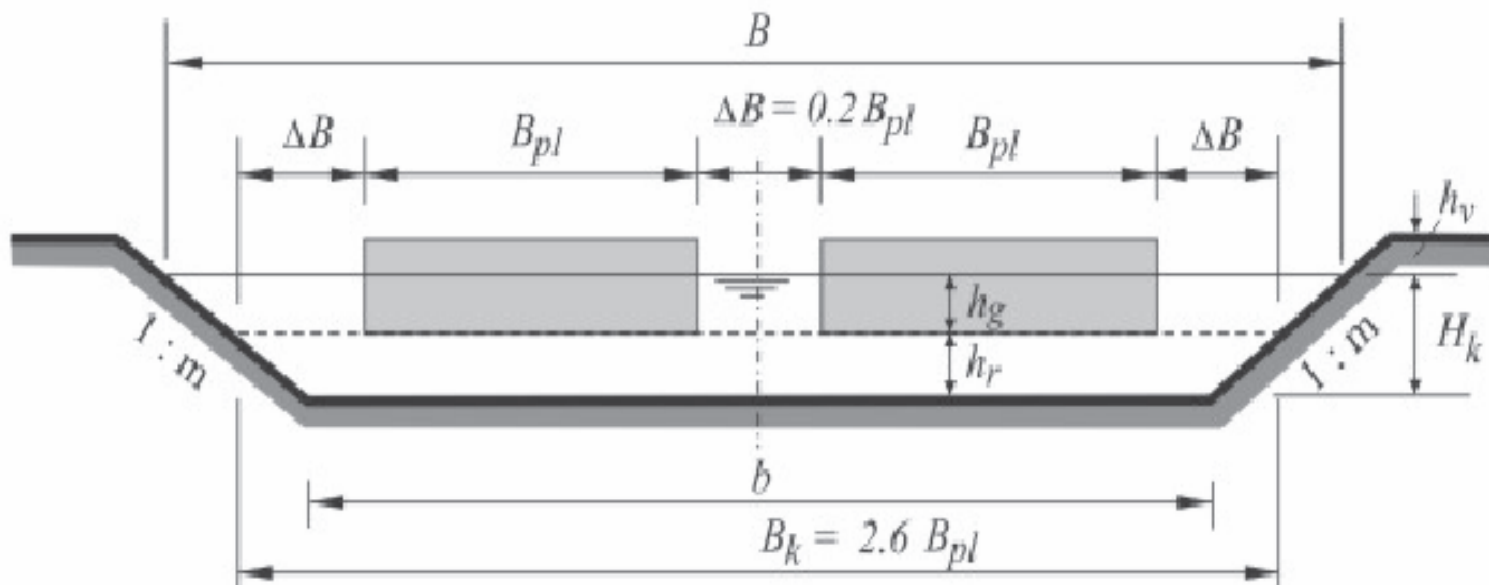
POPREČNI PRESJEK PLOVNOG KANALA

JEDNOSMJERNI PROMET

POPREČNI PRESJEK PLOVNOG KANALA

DVOSMJERNI PROMET

DUBINA KANALA “HK”

- $H_k = h_g + h_r$

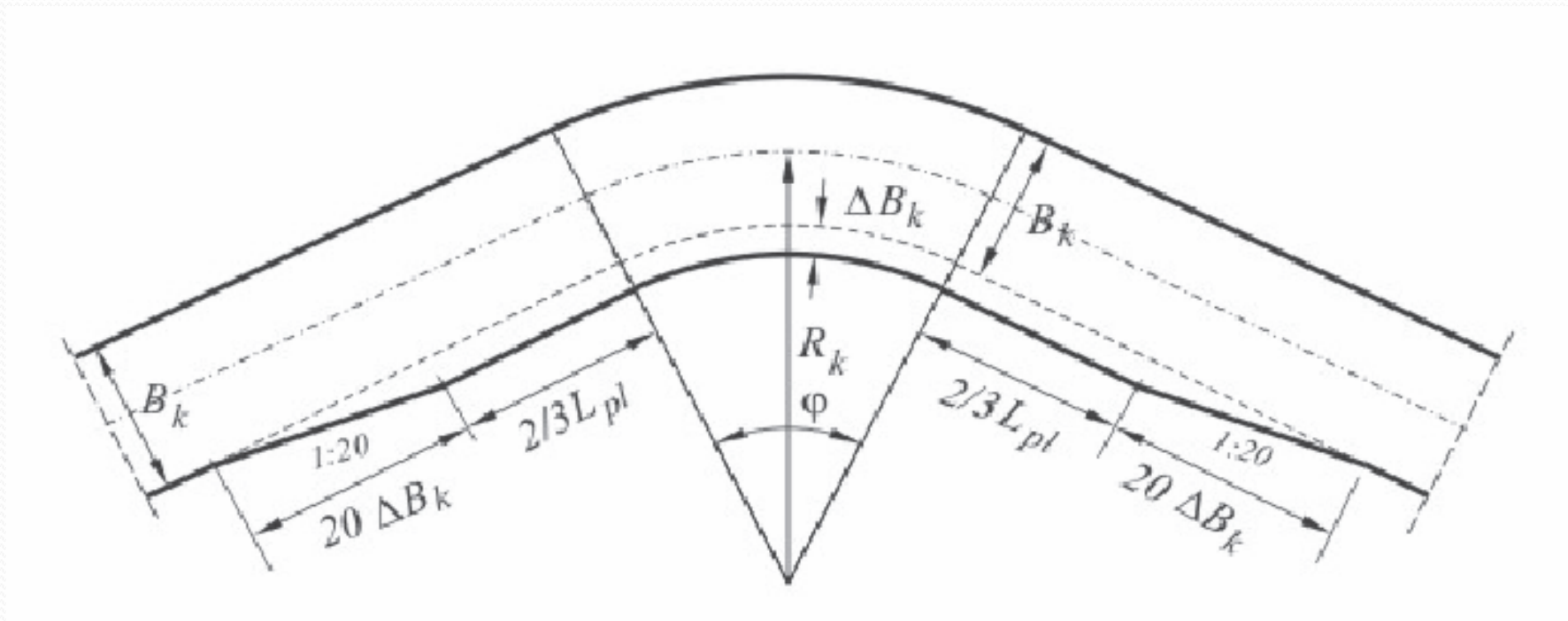
- H_k dubina kanala
- H_g - gaz broda u m
- H_r - rezervna dubina ispod kobilice koja zavisi o veličini i učestalosti valova, oseki, zanošenju broda pod utjecajem vjetra s boka i struja i uvećanju utonuća
- zadnjeg dijela broda u tijeku plovidbe
- **PRIMJER:**
- Dubina plovnog kanala iznosi $H_k = h_g + h_r = 3\text{m}$
- h_r - rezervna dubina 1m
- $h_g = 2\text{m}$

Dimenzioniranje kanala u krivini

Proširenje u krivini

ovisi o: širini kanala, duljini plovila i polumjeru krivine

$$\Delta B_k = \begin{cases} 2 \left[R_k - \sqrt{R_k^2 - (L_{pl}/2)^2} \right] \\ 0.35 \cdot L_{pl}^2 / R_k \end{cases}$$

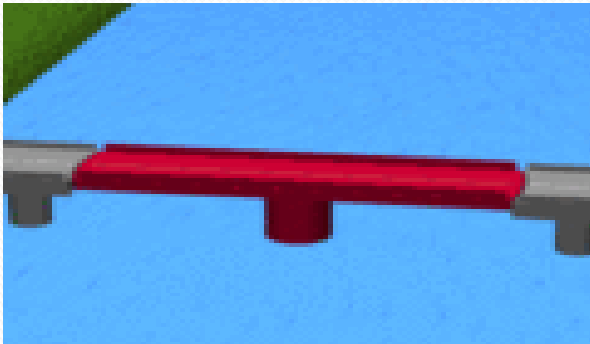
BRZINE BRODA

- Uobičajeno je da se na širokim pravolinijskim sektorima kanala plovi brzinom 8-10 čv, a na zavojitim dijelovima do 6 čv
- **Razlog:** Prilikom plovidbe brod gura ispred visoko vodno uzvišenje a za krmom se vuče isto udubljenje
- Brod može u plitkom koritu sasvim istisnuti vodu i udariti o dno. Stoga treba ploviti umjerenim brzinama
- Pretjecanje
- 1.faza privlačenje pramca preticajnog broda na nižu razinu na krmu sporijeg broda- sis
- 2. faza brodovi jedan pored drugog, razina između njih osjetno padne, brodovi se privlače i naginju
- 3.faza krma preticajnog broda prolazi pored pramca sporijeg broda- privlačenje u manjoj mjeri
- mimoilaženje brodova u kanalu
- 1.faza, superpozicija pramčanih valova i razmicanje
- 2.faza jedan pored drugog, razina vode izjednačena, nema opasnosti
- 3.faza mimoilaženje krma, superpozicija padova razine, krme se privlače, opasnost od sudara najveća

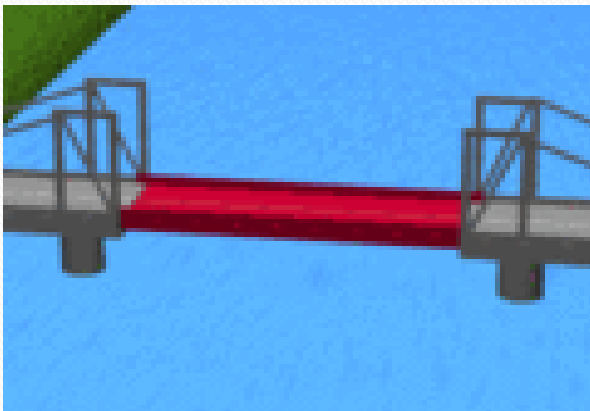
MOSTOVI

BASCULE BRIDGE

SWING BRIDGE

LIFT BRIDGE

SUBMERSIBLE BRIDGE

